

BÀI TUYÊN TRUYỀN VỀ PHÒNG CHỐNG BỆNH THỦY ĐẬU

Kính thưa: Thầy Huỳnh Tấn Minh – Bí thư chi bộ - Hiệu trưởng nhà trường

Kính thưa: Quý thầy giáo, cô giáo cùng tất cả các em học sinh thân mến.

Thực hiện Công văn 722/UBND-YT ngày 09/4/2024 của Ủy ban nhân dân thị xã về tăng cường công tác phòng, chống bệnh thủy đậu;

Được sự cho phép của BGH nhà trường, hôm nay nhân viên Y tế học đường nhà trường sẽ cung cấp một số thông tin về bệnh thủy đậu để các cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh trong nhà trường biết cách phòng tránh bệnh cho bản thân và người thân cùng bảo vệ sức khỏe.

Thời gian gần đây, ở Hà Nội, Lào Cai, Yên Bái, Đắk Lắk, cùng một số địa phương xuất hiện nhiều ổ dịch thủy đậu. Đáng lưu ý, ổ dịch tập trung chủ yếu tại trường học khiến nhiều trẻ phải nghỉ học. Người lớn, người cao tuổi nhập viện do thủy đậu với biến chứng rất nặng, mới đây Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Yên Bái ghi nhận người phụ nữ 42 tuổi tử vong do mắc thủy đậu kèm biến chứng viêm phổi nặng, suy gan cấp.

Thời điểm này được xem là “mùa” của thủy đậu do virus gây bệnh sinh sôi và phát tán nhanh chóng khi độ ẩm trong không khí cao. Bệnh thường diễn biến lành tính, nhưng nếu không được chăm sóc đúng cách và điều trị cẩn thận, người bệnh có nguy cơ mắc các biến chứng nặng nề như viêm phổi, viêm não, nhiễm trùng huyết..., thậm chí tử vong.

Trên địa bàn Thị xã Buôn Hồ đã xuất hiện ca bệnh thủy đậu.

Ngày 26/3, theo thông tin từ Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Đắk Lắk, trên địa bàn tỉnh vừa ghi nhận thêm 01 ổ dịch thủy đậu tại trường mầm non trên địa bàn phường An Bình, thị xã Buôn Hồ với 27 trường hợp mắc bệnh.

Theo báo cáo của Trung tâm Y tế Thị xã Buôn Hồ, ngày 06/3, tại lớp Lá 1 trường Mẫu giáo Bình Minh (phường An Bình, thị xã Buôn Hồ) phát hiện 1 trẻ xuất hiện các mụn nước mọc ở mặt và tay, cô giáo nghi ngờ cháu mắc bệnh thủy đậu nên đã liên hệ với gia đình và cho cháu về nhà để cách ly và điều trị. Từ ngày 10/3 – 20/3/2024 tại lớp Lá 1 có thêm 23 trẻ đều có các triệu chứng sốt, nổi mụn nước và được gia đình đưa đi khám và điều trị. Các trẻ đều được chẩn đoán mắc bệnh thủy đậu. Hiện tại các trẻ đều đã được nghỉ học để cách ly và điều trị tại nhà. Ngày 20/3, lớp Lá 2 và 02 lớp Mầm xuất hiện 04 trường hợp mắc bệnh tương tự.

Ngay sau khi ghi nhận ổ dịch thủy đậu tại trường học, Trung tâm Kiểm soát bệnh tật phối hợp cùng Trung tâm Y tế Thị xã Buôn Hồ đã tiến hành điều tra, giám sát ổ dịch, hướng dẫn trường Mẫu giáo Bình Minh tiến hành vệ sinh, phun khử khuẩn toàn bộ khuôn viên nhà trường và lớp học bằng dung dịch Cloramin B 0,5%, tư vấn, hướng dẫn các biện pháp phòng chống bệnh thủy đậu tại trường học. Đồng thời tư vấn, hướng dẫn nhà trường và phụ huynh thực hiện các biện pháp phòng bệnh,

Theo số liệu thống kê của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, đến nay toàn tỉnh đã ghi nhận 162 trường hợp mắc bệnh thủy đậu với 5 ổ dịch (TP. Buôn Ma Thuột 22 trường hợp, huyện Krông Pắc 26 trường hợp, huyện Ea Kar 37 trường hợp, thị xã Buôn Hồ 27 trường hợp và huyện Buôn Đôn 25 trường hợp).

1. Khái niệm

- Bệnh thủy đậu do một loại siêu vi mang tên Valicella Rota vi rút gây nên, thủy đậu là một bệnh rất dễ lây truyền. Khi một người mang siêu vi thủy đậu nói, hắt hơi hoặc ho thì các siêu vi đó theo nước bọt, nước mũi bắn ra ngoài tan thành bụi người khác hít phải bệnh đó sẽ lây bệnh ngay.

- Bệnh gặp ở mọi lứa tuổi nhưng thường gặp nhất là trẻ em. Bệnh xảy ra ở người lớn nặng hơn trẻ em.

- Bệnh có thể rải rác hoặc bùng phát thành các vụ dịch lớn nhỏ ở nơi đông dân cư, điều kiện vệ sinh kém.

2. Triệu chứng và dấu hiệu của bệnh

- Triệu chứng thường xuất hiện từ 14 đến 16 ngày sau lần tiếp xúc đầu tiên với người bệnh.

- Biểu hiện của bệnh

+ Sốt nhẹ từ 1- 2 ngày

+ Cảm giác mệt mỏi, chán ăn, đau mỏi người và toàn thân phát ban.

+ Ban thủy đậu thường dưới dạng những chấm đỏ lúc đầu sau đó phát triển thành các mụn nước.

+ Đầu tiên ban mọc ở đầu, mặt, cổ, thân người và các chi.

+ Ban thủy đậu thường rất ngứa.

+ Đặc điểm của các mụn nước đó là chúng mọc làm nhiều đợt khác nhau.

Do đó, cùng trên 1 vùng da, có thể thấy nhiều dạng khác nhau: hoặc ban đỏ, hoặc mụn nước trong, mụn nước đục, mụn đóng vảy... trong cùng một thời gian.

+ Và bệnh có thể khỏi sau 1-2 tuần. Cũng do thời gian tiến triển của bệnh tương đối ngắn, nên một số người đã cho thủy đậu là một bệnh nhẹ, hoàn toàn không nguy hiểm.

Dấu hiệu nhận biết

Những ngày đầu tiên

Sốt nhẹ và kéo dài

Xuất hiện vết dát đỏ

Xuất hiện các mụn bóng nước giữa các nền đỏ ở thân, lan lên mặt và lan ra tay chân

Ngứa ngáy, khó chịu, kèm theo là sốt nhẹ, biếng ăn, nôn ói khi mụn nước lên nhiều

Mụn bóng nước: chứa chất dịch trong rồi chuyển đục như mủ rồi đóng vảy sau 2-3 ngày.

Đường lây

Vi rút Varicella Zoster Virus lây qua:

Nói

Hắt hơi

Chảy nước mũi

Ho...

Bụi dính giọt dịch có vi rút

Tiếp xúc trực tiếp với người bị bệnh

3. Biện chứng

- Cụ thể, một số trẻ đã bị xuất huyết ở các mụn thủy đậu, bệnh trở thành một thể "thủy đậu xuất huyết" rất trầm trọng. Một số trẻ bị nhiễm khuẩn thêm các vi khuẩn khác. Các vi khuẩn này xâm nhập vào các mụn thủy đậu, làm sưng to lên, nhiều khi lại gây ngứa. Trẻ không chịu được và khi gãi sẽ làm các mụn thủy đậu bị vỡ và từ đó để lại những vết sẹo rất xấu.

- Chứng viêm phổi do thủy đậu, ít khi xảy ra hơn nhưng rất nặng và rất khó điều trị.

- Chứng viêm não do thủy đậu cũng vẫn xảy ra, không hiếm: sau thủy đậu trẻ bỗng trở nên vật vã, quờ quạng chân tay, nhiều khi kèm theo co giật, hôn mê.

- Những trường hợp này có thể gây chết người nhanh chóng, và một số trẻ tuy qua khỏi được vẫn mang di chứng thần kinh lâu dài: bị điếc, bị động kinh...

- Bà mẹ đã bị thủy đậu trong lúc mang thai, và bệnh đã xảy ra trong 6 tháng đầu của thai kỳ gây thủy đậu bẩm sinh cho con: đó là những trẻ khi mới sinh ra đã có một số tổn thương ngoài da giống như thủy đậu, nhưng tai hại hơn nữa lại có kèm theo một số dị tật: teo cơ ở chân tay, bệnh ở mắt (*Bệnh "đục thủy tinh thể" có thể gây mù*).

Những biến chứng, những thể bệnh kể trên của bệnh thủy đậu đã gây tử vong cho không ít trẻ em.

Và như vậy, bệnh thủy đậu - tuy vẫn được nhiều người coi là 1 bệnh nhẹ, "lành tính" - thật ra vẫn là 1 bệnh hoàn toàn không nên coi thường, nhất là ở trẻ em. Vậy thì, khi trong gia đình không may có một trẻ hoặc một người lớn bị bệnh thủy đậu cần phải làm gì?

4. Điều trị

- Trước hết, bạn hãy cho người bệnh đi khám bệnh ngay. Bác sĩ sẽ khám và căn cứ vào tình trạng bệnh, sẽ cho vào viện điều trị nội trú hoặc cấp đơn về điều trị tại nhà, có theo dõi, hẹn ngày tái khám. Chớ không nên tự ý dùng thuốc hoặc nghe lời mách bảo của một số người không hiểu biết về y khoa mà dùng thuốc sai lầm.

- Đã có không ít những trẻ bị thủy đậu bội nhiễm rất nặng, do đã đắp các loại lá, hoặc rắc các thuốc bột bán trôi nổi trên thị trường. Lại có trẻ được gia đình cho uống thuốc "*đề xa*" (*1 loại corticoid*) rất nguy hiểm, thuốc đó sẽ làm bệnh nặng lên rất nhanh.

- Chống nhiễm khuẩn, hạ sốt, an thần.

- Nếu người bệnh được bác sĩ cho điều trị ngoại trú tại nhà, hãy cho nằm nghỉ trong 1 phòng thoáng mát, sạch sẽ, ăn các chất dễ tiêu. Cố gắng tránh gãi, cắt ngắn móng tay. Mặc quần áo dài để che kín các nốt thủy đậu, tránh để ruồi, muỗi đậu vào, tránh nước và gió. Với các nốt thủy đậu khi vỡ thì nên chấm các thuốc sát trùng như xanh methylen, sát trùng khô nhanh. Nốt nào chưa vỡ thì không nên bôi vì không có tác dụng. Bên cạnh đó, nên tắm cho con bằng nước ấm, chú ý không tắm lâu như khi trẻ khỏe mạnh

- Nên cách ly người bệnh từ 5 đến 7 ngày để tránh lây lan.

Cách điều trị

Cách ly người bệnh 7 ngày
kể từ khi phát ban

Vệ sinh mũi họng hằng ngày
bằng nước muối sinh lý 9%

Cho ăn các thức ăn mềm, lỏng,
dễ tiêu, uống nhiều nước nhất là
nước hoa quả

Chấm dung dịch xanh milan lên
các nốt phỏng nước đã vỡ

Giữ cho da luôn khô và sạch

Nằm phòng riêng thoáng khí,
có ánh sáng mặt trời

Thay quần áo và tắm rửa bằng
nước ấm hằng ngày

Đi khám nếu ngứa nhiều, khó
chịu, sốt cao

Tuyệt đối không được gãi hay
làm vỡ các nốt thủy đậu

Mặc quần áo mềm, thoáng

5. Phòng bệnh

- Tiêm vacxin phòng bệnh thủy đậu cho trẻ em từ 12 tháng tuổi.
- Vệ sinh cá nhân sạch sẽ.
- Ăn uống đủ chất, uống nhiều nước trong ngày.
- Hạn chế tiếp xúc với người bị bệnh để phòng tránh lây lan.
- Những trường hợp mắc bệnh thủy đậu cần được nghỉ học hoặc nghỉ làm việc từ 7 đến 10 ngày từ lúc khi bắt đầu phát hiện bệnh để tránh lây lan cho những người xung quanh.
- Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng, sử dụng các đồ dùng sinh hoạt riêng, vệ sinh mũi họng hàng ngày bằng dung dịch nước muối sinh lý.
- Thực hiện vệ sinh nhà cửa, trường học và vật dụng sinh hoạt bằng dung dịch sát khuẩn thông thường, phòng ở phải sạch sẽ thoáng khí.
- Vệ sinh phòng học thoáng mát sạch sẽ.

Qua bài tuyên truyền hôm nay cô mong các em hiểu rõ sự nguy hiểm của bệnh thủy đậu. Từ đó các em biết cách tự chăm sóc và bảo vệ cho bản thân, người thân trong gia đình và những người xung quanh.

Để phòng bệnh tốt bệnh thủy đậu, từ hôm nay trở đi, em nào hoặc bạn bè, có những triệu chứng và dấu hiệu của bệnh thì báo cáo ngay với y tế trường để kịp thời xử lý.

Xin kính chúc toàn thể giáo viên, nhân viên cùng các em học sinh có một sức khỏe tốt để hoàn thành công việc của mình.

Xin chân thành cảm ơn.

An lạc, ngày 22 tháng 04 năm 2024

HIỆU TRƯỞNG

Nhân viên y tế

HUỲNH TẤN MINH

Trương Thị An